№ 137. Piątek 14. Czerwca 1861. Rok wydania 51.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Na wniosek, który pod dniem 20. maja r. b. przedłożył mianowany wyborem ordynata w Szląsku pruskim Jana Mieroszewskiego pełnomocnik Stanisław Mieroszewski, zawiesza się zarządzone obwieszczeniem tutejszego Namiestnictwa z 30. kwietnia r. b. l. 1845 na bieżący, upływający już rok szkolny 1860-1 obsadzenie trzech stypendyów fundacyi ordynata w Szląsku pruskim W. Jana Mieroszewskiego po 200 zł. rocznie dla uczniów gimnazyum u Ś. Anny w Krakowie, i oznajmia się zarazem, że obsadzenie rzeczonych stypendyów nastąpi dopiero w przyszłym roku szkolnym 186$^1/_2$, i że konkurs na obsadzenie tych stypendyów ogłosi tutejsze Namiestnictwo z początkiem przyszłego roku szkolnego 186$^1/_2$.

Zresztą nadmienia się, że procenta przypadające od pierwotnego kapitału tej fundacyi wynoszącego 12.000 złr. m. k. od 1. listopada 1860 i 1. maja 1861 użyte będą na zakupienie zachodnio-galicyjskich obligacyi indemnizacyjnych na rzecz tej fundacyi stypendyalnej.

Co się w dodatku do obwieszczenia tutejszego Namiestnictwa z 30. kwietnia r. b. l. 1845 podaje do wiadomości powszechnej.

Z c. k. galicyjskiego Namiestnictwa.

Lwów, 6. czerwca 1861.

Sprawy krajowe.

(Audyencе u Jego Mości Cesarza. — Mianowania.)

Wiedeń, 11. czerwca. Jego c. k. Mość raczył przyjmować wczoraj przed południem osoby prywatne na audyencyę.

— Jego c. k. Apostolska Mość raczył zatwierdzić najwyższem postanowieniem z 30. maja r. b. wybór hrabi *Henryka Wodzickiego* na prezydenta, a właściciela dóbr *Franciszka Paszkowskiego* na wiceprezydenta Towarzystwa gospodarskiego w Krakowie.

(Posiedzenie izby panów z 10. czerwca.)

Posiedzenie rozpoczęło się pod prezydencyą księcia Karola Auersperga o godzinie 11$^1/_4$. Na ławce ministeryalnej pp.: Hrabia Rechberg, Schmerling, Plener, hrabia Degenfeld, Pratobevera i hrabia Wickenburg.

Nowo wstępujący członek hrabia Attems składa przyrzeczenie.

Minister finansów oznajmia izbie, że ustawa względem dyet i wynagrodzenia kosztów podróży otrzymała najwyższą sankcyę 7. b. m.

Podano izbie do wiadomości co następuje:

Jego Cesarzew. Mość Arcyksiążę Ernest otrzymał od Jego Ces. Mości sześciotygodniowy urlop; hrabia Münch-Bellinghausen i książę Leon Sapieha, którego powołują obowiązki marszałka wydziału krajowego i prezydenta galicyjskiego stanowego instytutu kredytowego, jako też Arcybiskup Wierzchlejski proszą o sześciotygodniowy urlop; podług oznajmienia ministeryum stanu nie może margrabia Galeazzo di Guidi di Bagno w Mantuy dla spraw familijnych korzystać z godności radcy państwa.

Następnie przedłożony został izbie zamieniony już w uchwałę w izbie deputowanych rządowy projekt ustawy względem nieodpowiedzialności i nietykalności członków rady państwa i sejmów krajowych.

Najprzód odczytano projekt rządowy a potem wniosek i uchwałę izby deputowanych.

Minister stanu *Schmerling* zabiera głos i wyłuszczając ze stanowiska konstytucyjnego powody, które skłoniły rząd wnieść ten projekt ustawy, przedstawiał szczególnie, że chociaż kilka sejmów krajowych uchwaliły już podobne wnioski i przedłożyły rządowi, uważał przecież rząd za rzecz potrzebną przyjąć do projektu swego także nieodpowiedzialność i nietykalność członków sejmów krajowych, ponieważ prawo tak ważne, należące w ogóle do prawodawstwa tych krajów, które używają jednakowej procedury prawnej, nie może być rozstrzygane uchwałą pojedyńczych sejmów krajowych, lecz tembardziej powinno być oddane pod obradę i decyzyę rady państwa, iż członkowie rady państwa mają jeszcze większe prawo do nieodpowiedzialności i nietykalności, gdyż i zadanie ich jest nierównie ważniejsze i obszerniejsze. Minister stanu pozostawia przeto izbie, rozstrzygnąć, czy przyjęte do projektu rządowego postanowienie ma być zatrzymane czy nie.

Prezydent stawia tedy pytanie, czy wniosek względem nieodpowiedzialności i nietykalności członków rady państwa i sejmów krajowych ma być oddany jurydycznej komisyi izby czy też nowoobranemu wydziałowi?

Znaczna większość oświadcza się za odesłaniem do komisyi jurydycznej.

Prezydent zamknął posiedzenie we 20 minut po otworzeniu. Przyszłe posiedzenie będzie w sobotę 15. b. m.

Hiszpania.

(Nowiny dworu.)

Madryt, 5. czerwca. Stan zdrowia Królowej jest pomyślny. Infantka otrzymała na chrzcie imię Marya Berenghela. — Minister marynarki odjechał dziś na inspekcyę wszystkich arsenałów.

Anglia.

(Postępowanie rządu względem blokady amerykańskiej.)

Londyn, 8. czerwca. Rząd angielski przedłożył parlamentowi korespondencyę, którą prowadzono z rządem Stanów zjednoczonych Ameryki północnej względem blokady. Korespondencya ta zawiera głównie noty wymieniane między angielskim posłem w Washingtonie lordem Lyons, i tamtejszym sekretarzem stanu Sewardem. Rezultat tych not streszcza lord Lyons w pismie do angielskiego rear-admirała sir A. Milne z 11. maja w następujące słowa:

„Zebrane przezemnie lub przez innego tutejszego posła wiadomości, w jaki sposób ma być wykonywana blokada, są następujące:

1. Że datę rozpoczęcia blokady każdego miejsca wyznaczy i ogłosi komenderujący oficer przeznaczonej do blokady eskadry. Zdaje się jednak, iż nie myślą przesłać tego zawiadomienia do rządów mocarstw neutralnych albo do tutejszych ich zastępców;

2. że pietnaście dni, zacząwszy od rozpoczęcia istotnej blokady, neutralnym okrętom, które się w porcie już znajdują, na wszelki sposób pozwolono będzie wypłynąć na morze;

3. że aż do upłynienia pietnastu dni pozwolono będzie okrętom neutralnym odpływać z ładunkiem lub bez ładunku, wszystko jedno, czyli ładunki były przed lub po rozpoczęciu blokady przyjęte;

4. że, z wyjątkiem ostatniego przypadku, trzymać się będą ściśle zwyczajnych reguł blokady;

5. że wojenne okręta państw neutralnych będą mieć prawo do blokowanych portów zawijać i ztamtąd odpływać. „Jest przeto mojem zdaniem,“ tak kończy lord Lyons, „że jeźli blokada będzie wykonywana zgodnie z prawem narodów, tedy nie mając wyraźnych instrukcyi rządu Jej Mości Królowy, nie możemy nic innego czynić, jak tylko uznać blokadę.“

(Posiedzenie izby wyższej z d. 6. czerwca.)

Na posiedzeniu izby wyższej zabrał głos margrabia Clanricarde: Chcę przemówić rzekł, w sprawie wielkiej wagi, chcę zapytać ministerstwo spraw wewnętrznych, czy otrzymało już smutną wiadomość o śmierci hr. Cavoura. Jest to cios dla całych Włoch,

dla Europy. Hr. Cavour jako mąż stanu zajmował w polityce europejskiej tak ważne stanowisko, że śmierć jego uważać należy za największe nieszczęście, a ci co mieli zaszczyt znać go osobiście, i bliżej z nim obcować, uczuli ją tem boleśniej. W obecnej chwili niepowetowana jest ta strata. Hr. Cavour zostawił po sobie sławę wielkiego patryoty, męża pełnego poświęcenia dążącego nieustannie do najszlachetniejszego celu. Sława jego pozostanie w najpóźniejsze czasy zachowaną w rocznikach jego ojczyzny.

Lord Wodehouse odpowiada, że otrzymał właśnie wiadomości o śmierci hr. Cavoura. Nie jest jego rzeczą wdawać się w pochwały tak wielkiego męża stanu jak hr. Cavour, historya odda sprawiedliwość jego zasługom jako polityka i patryoty. Zgadza się z zdaniem szanownego lorda Clanricarde, że śmierć jego w obecnej chwili przesilenia za największe nieszczęście uważać należy.

Lord Brougham podziela to zdanie i dodaje, że śmierć tego wielkich talentów i zręczności polityka Włoch jest niezmiernym ciosem dla wielkiej sprawy zjednoczenia Włoch, której to sprawie wszyscy dobrze myślący życzyć muszą powodzenia.

Hr. Malmesbury oświadcza, że dwukrotnie będąc przy sterze rządu miał sposobność prowadzić urzędową korespondencyę z hr. Cavourem, zaczem nie mógłby przenieść na sobie, aby nie wyrazić w tej chwili swej żałoby, i nie poświęcić słów kilku pamięci tego wielkiego człowieka swej epoki. Zgadza się ze zdaniem członków tej izby z przeciwnych stronnictw, że żadna różnica zdań politycznych nie może zmniejszyć czci dla zmarłego i żałoby po jego stracie. Różnica ta leży więcej w pewnych drobiazgowych odcieniach zdań, lecz nie w samej zasadzie, i nie jest tak wielką, aby mogła wpływać na uczucia żalu nad grobem Cavoura. Wpływ tego wielkiego ministra i polityka na tok spraw bieżących był bardzo wielki, nie należy jednak mniemać, aby śmierć jego pociągnęła już tak bardzo niepomyślne dla Włoch następstwa. Włosi stanęli na stanowisku, na którem zdołają utrzymać się i nadal z tą samą wytrwałością i przezornością, jakiej dali dowody pod rządem hr. Cavoura. Jego pamięć będzie dla nich świecić przykładem i przestrogą, a za tym przykładem winni postępować nie tylko dla pomyślności swej własnej sprawy, lecz zarazem w sprawie wszystkich narodów europejskich.

Margrabia Bath wyraziwszy podobnież żal swój dodaje, że nie zgadza się z środkami, których zmarły w polityce swojej używał, i z jej następstwami, iż uczyniła Włochy widownią zaburzeń, intryg i obcych inwazyi.

Lord Stratford de Redcliffe odpowiada, że chociaż także nie we wszystkiem zgadzał się z polityką hr. Cavoura, w obecnej chwili wszystkie inne uczucia ustępują w obec uczucia czci i sprawiedliwości oddanej zasługom zmarłego.

Lord Stratford wniósł następnie interpelacyę w sprawie regulacyi granicy turecko-perskiej, na co lord Wodehouse odpowiedział, że w bieżącym jeszcze roku będzie wykończoną niezbędnie potrzebna mapa tej granicy wykonana na jak największy rozmiar, poczem dopiero będzie można skutecznie poczynić stosowne kroki w Konstantynopolu.

Francya.

(Nowiny dworu. — Rozbiór budżetu w izbie ciała prawodawczego. — Wojsko do Kochinchiny. — Poselstwo syamskie. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 8. czerwca. Dnia 5. b. m. była w Fontainebleau rada gabinetowa pod prezydencyą Cesarza, na której byli obecni Cesarzowa, ministrowie, prezydenci senatu i ciała prawodawczego z wyjątkiem ministrów bez departamentu panów Magne i Billault, których zatrzymała w ciele prawodawczem debata nad adresem. Dziś wieczorem odjechali do Fontainebleau wszyscy posłowie głównych mocarstw, zaproszeni na ośm dni. Hrabia Persigny odjechał z małżonką wczoraj do Fontainebleau; a hrabia Walewski z małżonką pojadą w poniedziałek. Pan Fould powołany został po powrocie swoim z Londynu natychmiast do Fontainebleau. Słychać, że pan Fould pojedzie w osobnej misyi do Turynu, i że pan Nigra ma za kilka dni przybyć do Fontainebleau. Hrabia Arese przyjechał wczoraj z Turynu do Paryża, jak również margrabia Villamarina, były sardyński poseł przy dworze francuskim. Margrabia d'Azeglio, sardyński poseł w Londynie, przejeżdżał wczoraj na Paryż do Turynu.

— Na posiedzeniu ciała prawodawczego w dniu 5. b. m. odbyła się dyskusya nad powszechnym budżetem na rok 1862. Pan Königswarter, który mówił całe posiedzenie oświadczył w dn. 11. marca, że musi zbadać pięć punktów. Najprzód zapobiedz, aby diskonto banku, które teraz wynosi 7 procent, nie podnosiło się nad 6 od sta, i uchronić giełdę francuską od wpływu przesileń finansowych angielskich i amerykańskich. Następnie usunąć ustawę lichwiarską z r. 1807 jako zastarzałą, a nawet zupełnie nieużyteczną jeżeli nie szkodliwą. Zaproponował więc, aby bank w braku pieniędzy wstrzymał na pewien czas wypłaty gotowizną, a nadał biletom bankowym kurs legalny. Drugim punktem o którym mówił było to, że chcąc uniknąć dalszych nadużyć, należy zaprowadzić zupełną zmianę w ustawach dla towarzystw komandyt. Żądał, aby rada nadzorcza była odpowiedzialną pod względem cywilnym i kryminalnym, lecz aby otrzymała większe upoważnienie doglądać gerantów i ajentów. Po czwarte żądał, aby akcye i obligacye przedsiębiorstw zagranicznych albo wcale w sposób urzędowy nie były na giełdzie notowane, albo z największą ostrożnością. Naostatek mówił o przywróceniu równowagi w budżecie i radził, aby lepszem rozdzieleniem podatków znieść dziesięciny wojenne. Eskomt nigdy nie stał tak wysoko, jak dzisiaj to jest od 7—10 od sta, podczas gdy od roku 1804 — 1847 nigdy nie stał wyżej jak 4 proc. Pan Königswarter wyjaśnił dowodnie matactwa giełdowe, szczególnie w banku ruchomym i jeneralnej kasie kolei żelaznych. Obwiniał te towarzystwa, że wpuszczając na giełdę francuską za 2700 milionów akcyi i obligacyi, stały się powodem stagnacyi. W budżecie znalazł pan Königswarter deficit na 900 milionów, który możnaby pokryć jedynie nadzwyczajnemi dochodami; oświadczył, że wydatki są budżetem wojennym, i że tylko ministeryum wojny mogłoby zaprowadzić jakąś oszczędność; wszystkie poprawki przedłożone komisyi do budżetu, zamierzały jedynie wydatki powiększyć, a dochody umniejszyć. W budżecie na rok 1861 było 275 milionów kredytu dodatkowego, a z tych 200 milionów dla ministeryum wojny. W końcu roku 1860 wynosił deficit 755 milionów, a w końcu roku 1862 dójdzie on jak już powiedziano do 900 milionów. P. Königswarter wspomniał także o gwarancyi procentów dla kolei żelaznych i o 330 milionach, których rząd zażądał, aby ulepszyć szlaki parowców; trzeba zniżyć budżet wojskowy o 60 milionów, powiększyć podatki stałe, a mianowicie zaprowadzić podatek dochodowy. Minister Magne potępiał przymusowe zaprowadzenie banknotów, jako też podatek dochodowy i zapewniał, że rząd nie chwyci się tego środka.

Na posiedzeniu ciała prawodawczego w dniu 6. b. m. panowie Kolb Bernard, Ollivier i Picard, z zarzutami przeciw budżetowi wstąpili w ślady pana Königswartera. Picard rzekł: rząd pokrywa deficit, zanadto wysoko szacuje dochody, ukrywa pozycye niepokryte, utrzymuje daleko liczniejszą armię, jak nam podaje. Żąda więc, aby armię postawić na stopie pokoju. Niebezpiecznym jest dla kraju pokój, w którym wojsko nie może złożyć broni, a nawet zasada nieinterwencyi żąda tego stanowczo. Następnie zarzucił mówca rządowi niepohamowaną gorliwość do budowania. Kolb Bernard uważa wzrost budżetów jako dzieło państwa, i upatruje w nim niebezpieczeństwo dla wolności. Budżety wydatków i dochodów porównywa z dwoma rumakami ubiegającemi się o pierwszeństwo w szybkości i zręczności. — Z razu wydatki nie zdają się wielkie lecz wkrótce powiększają się, zjawia się kredyt dodatkowy i t. d. Równowaga jest złudzeniem; budżet powinien być przedłożony tak, jakim jest rzeczywiście. Ciało prawodawcze mając prawo przyzwalać podatki, nie powinno go zaniedbywać; nie zbadawszy ściśle budżetu, potwierdzać go nie można, a wzbraniać ciału prawodawczemu przyzwolić opodatkowanie, byłoby to naruszać dekreta z 24. listopada. Magne, minister, usiłuje sprzeciwić się mowcy. W senacie doznał rząd również klęski przy obradach nad petycyą względem pełnomocnictw prefekta Sekwany, wydanych w formie niekonstytucyjnej. Minister Billault zaprzecza, ażeby pełnomocnictwa te sprzeciwiały się konstytucyi, oświadcza jednak, że rząd nie sprzeciwia się rewizyi tych pełnomocnictw. Pan Hausman bronił w obszernej mowie swej administracyi opierając się głównie na tem, że wypełnia tylko projekta i rozkazy Cesarza.

— Z Cherbourga ma odpłynąć 1400 piechoty morskiej pod dowództwem szefa Briard do Kochinchiny wraz z dwoma bateryami artyleryi morskiej. Ma być utworzony nowy piąty pułk morski i przeznaczony do służby w Chinach i Kochinchinie. Okręt przewozowy „la Girande", który na swym pokładzie wiezie poselstwo syamskie, zawinął dnia 28 maja o godzinie 3ciej po południu do Suez. Konzulowie mocarstw europejskich pospieszyli na jego powitanie. Poselstwo odjechało nazajutrz do Alexandryi, gdzie czeka już fregata parowa „l'Asmodée", aby je zabrać do Marsylii.

Z Nowej Kaledonii nadeszła wiadomość, że francuski kapitan okrętowy Darnaud w podróżach swych wpadł w ręce ludożerców, i ci go pożarli.

Belgia.

(Dekreta królewskie.)

Bruxela, 6. czerwca. Dzisiejszy *Monitor* podaje 5 królewskich dekretów. Pierwszy zamyka sesyę izby z r. 1860 — 61; drugi uwalnia pana Frère z posady ministra finansów na jego własną prośbę, trzeci zaś mianuje go ministrem stanu; czwarty zawiera prawo względem przymusowego kursu złota francuskiego i upoważnienie rządu bić monety złote na 40, 20, 10 i 5 franków, a to z kontrasygnacyą ministra sprawiedliwości Tesch, mianowanego tymczasowo ministrem skarbu, piąty nareszcie zawiera nominacyę pana Liedts, gubernatora Brabancyi, mianowanego gubernatorem dla Société générale.

Szwajcarya.

(Zamieszki w St. Gallen.)

W St. Gallen obawiają się niebezpiecznych zawikłań. Kanton rozpadł się na dwa polityczne obozy: konserwatystów i liberalnych. Na ostatnich wyborach do wielkiej rady, złożonej ze 150 członków, zwyciężyli konserwatyści, i otrzymali przezto większość w nowej wielkiej radzie. Kantonalne te wybory były przedsiębrane według zwyczaju powiatami. Liberaliści utrzymują teraz, że większość ludu jest za liberalizmem, przyczem powołują się na przedsiębrany gminami federacyjny wybór. Przytem zebrali się razem i postanowili za główny temat swej opozycyi rewizyę konstytucyi, i żądali, ażeby gminami obierano członków nowej rady konstytucyjnej, właściwie późniejszej wielkiej rady. W skutek tego uchwalił rząd jednogłośnie, ażeby wniosek w tej myśli przedłożono wielkiej radzie. Liberaliści okazali się na teraz tem zaspokojeni, ale domagali się niezwłocznie jeszcze dalszych koncesyi. Powstało wielkie

wzburzenie. Już pod wieczór dnia 2go b. m. musiano użyć policyjnych i wojskowych środków; w liberalnem mieście St. Gallen utworzył się korpus strzelców jako straż i patrolował, a podczas nocy odbywały obydwa stronnictwa osobne posiedzenia. Nazajutrz naszły liczne gromady wiejskiego ludu z Rheinthal i Toggenburg do miasta, gdzie dwaj Rorschachy grożąc zabiciem naczelnika liberalnej partyi Dra Weder, zostali aresztowani.

Liberalni członkowie nie przybyli na otwarcie wielkiej rady, lecz wyprawili deputacyę z żądaniem, ażeby wpopród dano zapewnienie rewizyi konstytucyi, wtedy przybędą i złożą zwyczajną przysięgę. Tymczasem przywołano wojsko, lecz jeszcze nie wystąpiło. Na rogach ulic porozlepiano plakaty: „Precz z czerwonymi, precz z Baumgartnerem“, (landaman i przewodźca konserwatystów). Liberaliści liczą na to, że rząd konserwacyjnej większości obalą, i że odmawiając przybycia swego do wielkiej rady odejmą jej władzę stawiania uchwał. Dnia 3go b. m. pogodziły się stronnictwa o tyle, że wielką radę można było otworzyć i przysięgę odebrać. Nazajutrz spodziewano się poselstwa rządu względem dyskusyi nad zmianą konstytucyi. Wzburzenie ludu ciągle jeszcze wzrastało, a chociaż już zanosiło się na spokój, jednak jeżeli obydwie partye nie podadzą sobie ręki do zgody, może St. Gallen stać się widownią bardzo niebezpiecznych wypadków.

Włochy.

(Proces hrabi Trapani. — Mylne doniesienia.)

Wiadomo, ze Garibaldi za czasów swojej dyktatury w Neapolu skonfiskował dobra hrabiego Trapani; Jego król. Wysokość założył protest przeciw temu, i wygrał proces w trybunale pierwszej instancyi; trybunał apelacyjny zdawał się także przychylnym dla tej sprawy. Zapewniają, pisze *Pays*, który powyższą przytacza wiadomość, że jeśli hrabia proces wygra, tedy Królowa wdowa i rodzeństwo Króla odzyskają utracone dobra.

Ten sam dziennik zaprzecza wiadomości przytoczonej w dziennikach piemonckich, że żandarmerya francuska przytrzymała w Rzymie kilku spiskowych, którzy nastawali na życie Cesarza Napoleona.

Niemce.

(Rozporządzenie w wojsku pruskiem.)

Do jeneralnej komendy pruskiej nadeszło następujące rozporządzenie: „Ponieważ ostatniemi czasy znacznie powiększyła się liczba oficerów armii, którzy dla krótkiego wzroku muszą używać okularów, dało to więc Jego Mości Królowi powód wydać dnia 21. z. m. rozporządzenia, ażeby komendantom wojsk rozkazano, by podczas przyjmowania takich młodych ludzi, którzy wstępują do wojska w chęci dalszej promocyi, szczególnie dawali baczność, czyli ci młodzi ludzie mają wzrok dobry, i żeby w tej mierze użyli zeznania lekarzy.“

Szwecya i Norwegia.

(Wzajemność sądownictwa między Danią a Szwecyą.)

Sztokholm, 31. maja. Wczoraj w szwedzkiem ministeryum spraw zagranicznych wymieniano ratyfikacye zawartego między Szwecyą i Danią traktatu względem wzajemności w wykonywaniu wyroków sędziowskich. Konwencya wchodzi z dniem 1. lipca r. b. w moc obowiązującą.

Turcya.

(Wypadki w Hercegowinie i w Bosnii.)

Według listów, które nadeszły do *Ost u. West*, książę montenegryński radził powtórnie powstańcom hercegowińskim przyjąć koncesye, które im zapowiedział Omer Basza w imieniu wys. Porty, i poddać się Sułtanowi, a tem samem zapobiedz dalszemu krwi rozlewowi. Tym krokiem chciał książę zjednać sobie życzliwość wielkich mocarstw, które zdają mu się być niezbędnie potrzebne do uregulowania granic księstwa pod Niksic i Spuz, jako też do uzyskania portu, który dla handlu i przemysłu montenegryńskiego byłby nieskończenie przydatny.

Gdy w dniu 24go z. m. powstańcy napadli transport turecki do Niksic przeznaczony, poległo także kilku Montenegrynów, którzy ów transport swemi końmi do Niksic prowadzili. Powstańcy z Banjani mszcząc się na Montenegrynach, że Turków w Niksic zaopatrują w żywność, zabrali im 40 koni. Także Turcy z Gatsko zaopatrują Niksic, gdyż powstańcy bojąc się, aby ich Montenegryni nie napadli, opuścili wąwozy Duga, a trzech Baszów obsadziło góry wojskiem.

O stanie rzeczy w Bosnii i Hercegowinie donoszą do *Agr. Ztg.*, co następuje: Omer Basza pojechał z Bercki na Doboj i Zebce do Serajewa, gdzie miał przybyć 31go z. m. Lecz jego proklamacya nie uspokoiła powstańców. Pan Zohrab, konzul angielski w Mostarze i sekretarz francuskiego konzulatu w Niksic przybyli 30go z. m. do Serajewa. — Twierdza jest zaopatrzona w żywność i nie zagraża jej żadne niebezpieczeństwo. W sandżaku Bihackim zaciągnięto znowu bardzo wielu Baszybożuków. — Przed samem odejściem nad Sawę Baszybożuki dopuścili się w Ostożacu i Krupie nowych zdrożności. Bezbronni Rajowie uskarżają się znowu na zbrojnych i rozjątrzonych muzułmanów, a chociaż Kawasowie pilnie w Sandżaku Bihackim przestrzegają porządku z paszportami, bandy rozbójników, mianowicie w górach niedostępnych, pojawiają się ciągle.

Azya.

(Linia telegraficzna. — Głód.)

Między Teheranem i Tebrydą otworzono linię telegraficzną, która będzie pociągnięta aż do Tyflidy. Głód wywołał w Teheranie rozruch, który omal że się w rewolucyę nie zamienił.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Peszt, 11. czerwca. Posiedzenie izby niższej. W toku dalszym obrady nad adresem wnieśli deputowani rumuńscy znowu różne zmiany, które wywołały cierpką dyskusyę. Kilka ważniejszych zmian odesłano do komitetu stylizacyjnego. Jutro skończą się może obrady.

Tryest, 11. czerwca. Paropływ Lloyda „Neptun“ przywiózł wiadomości z Indyi do 11. maja. W dystryktach Indygu wzmaga się niebezpiecznie wzburzenie Riotów. Posłowie angielski i francuski zjechali z końcem marca do Pekinu, a na początku kwietnia przyjmował ich uprzejmie książę Kong. Oddawano sobie nawzajem wizyty. W Pekinie mają być urządzone szkoły angielskie. Powstańcy posunęli się dalej w okolicy Hankowa. Saigun obsadzą Francuzi.

Paryż, 11. czerwca. *Monitor* podaje deklaracyę neutralności Francyi w obec zatargów amerykańskich.

Turyn, 11. czerwca. *Opinione* donosi, że ministeryum nie jest wprawdzie jeszcze stanowczo utworzone, ale wszelkie trudności są już usunięte. Skład gabinetu jest taki: Ricasoli prezydent gabinetu i minister spraw zewnętrznych, Minghetti spraw wewnętrznych, Della Rovere wojny, Menabrea marynarki, Bastogi finansów, Miglietti sprawiedliwości, De Sanctis nauk, Peruzzi robót publicznych, Sciajola handlu i rolnictwa.

Turyn, 11. czerwca, 11. godzina wieczorem (na Paryż). Urzędowa *Gazetta di Torino* potwierdza, że ministeryum w powyższym składzie jest już ukonstytuowane.

Kassel, 11. czerwca. Izba druga założyła prawny protest za konstytucyą z r. 1831. Komisarz sejmowy oświadczył, że rząd nie przywiązuje żadnej wagi do tego protestu.

Wiesbaden, 11go czerwca. Izba deputowanych przyjęła kodex handlowy jednogłośnie. Deputowany Lang przedstawiał konieczność niemieckiej władzy centralnej z parlamentem.

Nowy Jork, 31. maja. Prezydent Lincoln zamierza powołać 100.000 ludzi. Najbliższy kongres federacyjny uchwali cła przywozowe od herbaty i kawy. Wojska unii atakują bateryę pod Acquida i Creekiem; skutek walki nieznany jeszcze. Secesyoniści zagrażają Alexandryi.

Wiadomości handlowe.

Przeciętne ceny czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów, jakie były na targach w Samborze, Drohobyczu, Komarnie, Andrychowie, Biały i Brzesku.

	Miejsce targu											
	Sambor		Drohobycz		Komarno		Andrychów		Biała		Brzesko	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austryackiej											
Mec pszenicy . . .	6	13	6	40	5	50	.	.	6	72	7	.
„ żyta . . .	4	24	4	20	4	20	5	.	5	25	5	10
„ jęczmienia .	3	28	3	36	3	20	4	.	3	83	4	20
„ owsa . . .	1	55	1	86	1	60	2	60	2	.	2	.
„ hreczki . .	4	25	2	73	3	10	.	.	4	15	.	.
„ kukurudzy .	.	.	4	.	4	80	4	.	4	.	5	.
„ kartofli . .	.	84	1	50	1	30	2	25	2	70	2	.
Cetnar siana . . .	1	.	.	69	.	.	1	20	2	.	1	40
„ wełny . . .	.	.	.	.	.	.	.	.	134	.	.	.
„ nasienia konicza	.	.	.	.	.	.	.	.	34	.	35	.
Sąg drzewa twardego	8	10	7	50	10	.	5	20	6	.	9	.
„ „ miękkiego	4	80	5	50	8	.	4	20	4	.	7	.
Funt mięsa wołowego	.	18	.	12	.	13	.	15	.	17	.	13
Mas okowity . . .	.	55	.	88	.	66	1	4	.	84	.	.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 13. czerwca.

Hotel rosyjski: Mieczysław hr. Dunin-Borkowski, z Mielnicy. — Wład. hr. Dzieduszycki, z Jezupola. — Jasiński Józef, z Zabłotowa. — Brodzki Eug., z Borki.

Hotel europejski: Lityński Józef, z Wierzbicy.

Hotel Langa: Junga Władysław, z Mościsk.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 13. czerwca.

PP. Abasa Walery, ces. ros. porucznik, do Krakowa. — Morawski Kon. do Lasowa. — Obertyński Henryk, do Cieléża — Adam hr. Komorowski, do Konotop. — Czajkowski Izydor, do Zarosławiec. — Horodyski Rudolf, do Krogulec. — Załęski Stanisław, do Załonia. — Zukier Zygm., do Choronicy. — Stadnicki Stanisław, do Lublina. — Rozborski Antoni, do Buchowiec.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 12. czerwca 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god zrana	327.52	+ 15.1	73 0	połudn. wsch.	sł.	pochmurno
2 god. po poł.	327 43	+ 20.8	44.8	wschodni	„	„
10. god. wiecz.	328 32	+ 14.9	57.7	„	„	burza

TEATR.

Dziś na scenie polskiej: „**Dwa pożegnania**“, dramat w 5 aktach Henryka Nowakowskiego.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 13. czerwca.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 80.10. Metaliki po 5% za 100 zł· 6 8 25; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.— Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier — —. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 781.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 179.—; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 138.50. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.62, dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 138.25.

Kurs lwowski.

Dnia 13. czerwca.

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	49	6	59
Dukat cesarski	„ „	6	54	6	62
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	23	11	43
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	17	2	21
Talar pruski	„ „	2	7	2	10
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	81	20	82	40
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	85	78	86	48
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	147	—	149	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	67	33	68	—
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	79	60	80	60

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 10 czerwca.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	61 25	61.50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	80.50	80.70
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	80 10	80.20
Z r. 1851, ser. B. po 5%	— —	—.—
Metaliki po 5%	68.20	68.30
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	68.50	68.80
dtto. „ 4½%	59 —	59 25
dtto. „ 4%	51 25	51 50
dtto. „ 3%	38 50	39.—
dtto. „ 2½%	34.—	36.—
dtto. „ 1%	13 50	14 —
Przez. do wylos. z r. 1839	115.50	116.—
„ 1854	91 50	92 —
„ 1860	84.80	85 –
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł	88 75	89.25
Renty Como po 42 lir. aus.	15.50	16.—
Wylos. obl. dawn długu państ. po 5%	67 —	68.—
„ 4½%	57 —	58 –
„ 4%	50 50	51.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	43.—	43.50
„ 3%	42 –	44.–
„ 2½%	41 —	42 50
„ 2¼%	37 —	38.—
„ 2%	33 —	34.—
„ 1¾%	29.—	29.50
dtto. z procent za granicą „ 5%	67.—	68.–
„ 4½%	57 —	58.—
„ 4%	50.50	51.—
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi	89 50	90.50
Wyż. Aust. i Salb	89.50	90 —
Czech	91.25	91 75
Morawii	88 —	88 50
Szląska	87.—	88 —
Styryi	87.—	87 50
Tyrolu	97.—	99.—
Kar., Kr. iny. i Wyh.	88.50	89.—
Węgier	69 75	70.65
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	68 —	69.—
Galicyi	67.60	68.–
Siedmiogr. i Bukow.	65 75	66 50
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	— —
Wen. pożyczka z r. 1859	87 50	88 —
Dług Tyrolu po 5%	67.—	68.—
„ 4%	50.50	51.—
Dług Salcburga „ 3½%	43.—	43.50
„ 3%	38.—	38.50
„ 2½%	31.50	32.–
Dług Krainy „ 2%	24.50	25.—
„ 1¾%	21.—	21.50

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	20.—	21.—
„ 2½% za 100 zł.	17.—	18.—
„ 2¼% za 100 zł.	16.—	17.—
„ 2% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 1¾% za 100 zł.	11.—	12.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	782 —	784 –
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	179.90	180.10
Niż.-austr. tow. eskont. po 500 zł.	583 –	584 –
Półn. kolei po 1000 zł. m. k.	1953	1955.—
Tow. kolei żel państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	275 —	275.50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	172.—	172 50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	124 –	124.50
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 160 zł. (80%)	218 —	219.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 140 zł. (70%)	149 –	149 50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	19.—	20.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	60.—	61.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	680.—	685.–
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	140.—	145.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Kofl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	—.—	112.—
Austr. towarz. żegl par. po 500 zł. m. k.	438.—	440.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	233.—	242.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	402.—	404.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zl. m. k.	380.—	385.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—.—	—.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	102.—	102 50
10 „ 5%	97.—	98 –
przeznacz. do los. po 5%	91 –	91 25
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	99 50	99 75
przez. do los. po 5%	86.80	87.
Gal. Tow kred. po 4%	82. –	83.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96 75	97.25
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	103 75	104 –
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	140. —	141. –
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	97.50	98.–
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	137.—	138.—
Kol. Gleggn. za 100 zł.	79.50	80.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	97.50	98.50
Lloyda za 100 zł.	83. –	86. –

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	117 —	117 25
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	102 —	102 50
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	123.—	125.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	36.75	37.25
Esterhazego po 40 zł. m. k.	96.50	97 50
Salma „ 40 „ „	38. —	38 25
Palfiego „ 40 „ „	37.25	37.75
Clarego „ 40 „ „	35.50	36.—
St. Genois „ 40 „ „	37.50	38 —
Windischgrätza 20 zł. „	22.25	22 50
Waldsteina 20 „ „	25.75	26 25
Keglevicha 10 „ „	14.75	15 25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	— —	— —
Augsburg za 100 zł. w. p.-n	117 —	117 25
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n	117 25	117 50
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	103 25	103.25
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	138 25	138.75
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	54 60	54 70
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast wol	10.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien	towar.
Dukaty ces. men.	6.62	6.68
dtto. pełnej wagi	6 61	6.62
Korona	19.10	19 20
20frankówka	11 06	11.08
Rosyjski impery.	11.35	11.40
Talar związkowy	2.07	2 07½
Srebro	138.—	138.25

Kurs korony w c. k. kasach 13 zł. 50 c.

KRONIKA.

(Wiadomości lokalne.) U wexlarza Chaima Samuela P. pod nr. 205 w mieście zdarzył się 8. b. m. następujący wypadek: W czasie kiedy P. był w synagodze, a w domu pozostała tylko ośmioletnia jego córka, która się zamknęła, zapukał nieznajomy człowiek do drzwi żądając, by go wpuszczono Gdy dziewczyna otworzyła, wszedł do izby, wziął srebrny lichtarz i odszedł. Za powrotem do domu uwiadomił P. natychmiast władzę bezpieczeństwa o tem, i w godzinę już prawie pochwycony został sprawca tej kradzieży urlopnik izraelita Izak G., który przyznał się, że wziął lichtarz i zastawił za 6 centów u szynkarza Jana R. Oddano go przynależnej władzy wojskowej.

Traktyerniczce Ettel M. zginął rosyjski półimperyał. Pokazało się, że znalazła go niejaka Freude Sch. i rozmieniała chcąc zataić znalazek.

Dnia 2. b. m. znaleziono w lasku Cesarza Józefa nieznanego mężczyznę, który odebrał sobie życie wystrzałem w usta. Pokazało się poźniej, że to był zubożały majster ślusarski G.

Dnia 4. b. m. obwiesił się Mikołaj Z. Przyczyna tego samobójstwa nie jest znana.

Dnia 9. b. m. umarła nagle Marya Sz., znana żebraczka w domu pod nr. 490¼. Zdaje się, że zbytnie używanie gorących napojów stało się przyczyną jej śmierci.

(Proces Miresa — Dokończenie.) Mires prosił także o głos, tylko na kilka minut, jak się sam wyraził. Zaczął z wielkiem widocznem wzruszeniem: Sprawę moją widząc poruczoną opiece sądów, nie dziwię się, że takie spotykam w obronie mojej trudności. W ciągu mego uwięzienia wycierpiałem wspósób poniżający jak najściślejsze odosobnienie. Wiedzcie panowie, że z żoną, z córką własną, z żadnym z mych krewnych nie pozwolono mi widzieć się jak tylko w obecności stróża.

Tu przerwał mu prezes następującemi słowy:

„Nie możemy panu pozwolić mówić dalej w podobny sposób.“ Poczem nie słuchając dalszych słów obżałowanego, sąd oddalił się z sali na ustęp, a po krótkiej naradzie wydał następujący wyrok:

Zważywszy, że doręczenie aktów śledczych nastąpiło stosownie do wymagań prawa, a co do udzielenia obżałowanemu innych dokumentów sąd nie ma prawa nic rozporządzić, że wreście tego nawet potąd nie żądano, a zatem i nieodnowiono, dalej, że prokuratorya oświadcza gotowość swoją udzielić wszystkiego, co tylko będzie zażądane, i chodzi tylko o sposób w jaki to stać się ma, w co sąd wchodzić nie może, iż nie ma kompetencyi wydawać rozporządzeń lub rozkazów odnoszących się do stosunków trzecich osób, sąd oświadcza, że nie znajduje powodu uwzględniać wniosku Miresa.

Po tym wyroku Mires zażądał powtórnie głosu, kazał doręczyć prezesowi wszystkie akta ściągające się do kolei żelaznej saragossańskiej i przedstawiał, jako nabył kolej tę po 135.000 franków kilometr a sprzedał na korzyść akcyonaryuszów kilometr po 200.000 fr. Na zapytanie prezesa, w którym dniu życzy sobie obrońca obżałowanego mieć wyznaczony termin przyszły w tej sprawie, odpowiedział Mires, że jeżeli go zaprowadzą do jego biura, trzy tygodnie czasu wystarczyłoby ułożyć obronę. Pod tym, rzekł warunkiem... .. Żadnych warunków, przerwał prezes, termin odracza się na czternaście dni.

Główny Redaktor ***M. Szrzeniawa Sartyni.***

Z c. k. galic. drukarni rządowej.